

Tato práce se pokouší zmapovat strukturní předchůdce gerundia v angličtině a usouvztažnit vznik gerundia jako gramatické formy a jeho rostoucí užití a funkční zatížení s typologickým vývojem jazyka. Problematické je už samo vymezení gerundia, zejména jeho odlišení od deverbativního substantiva a přítomného participia, tedy forem se stejným sufixem. V této práci je gerundium vymezeno na základě svých syntaktických vlastností (tj. může se pojit s přímým předmětem, s predikátem či doplňkem, připouští modifikaci adverbium, vykazuje slovesnou rekcii a jeho podmět může být v obecném pádě). V některých syntaktických pozicích může nicméně potenciálně stát jak gerundium, tak deverbativní substantivum. Některé další zas připouští jak gerundium, tak participium. V podstatě jde o to, že v dané pozici nemá tvar na -ing žádnou z výše uvedených syntaktických vlastností, které by jej jednoznačně určily jako gerundium. Příklady, v nichž nelze rozhodnout, zda se jedná o gerundium, či deverbativní substantivum jsou zahrnuty do kategorie gerundium/substantivum [G/N]. Případy, kdy nelze rozhodnout, zda jde o gerundium, či přítomné participium, rovněž tvoří zvláštní kategorii gerundium/participium [G/PART]. Původním záměrem bylo založit analýzu na čtyřech historických překladech Boethiovy Filosofie utěšitelky. Staroanglický překlad je nicméně natolik nepřesný, že srovnání většinou není dost dobře možné. Většinu dat v korpusu tak nakonec tvoří příklady z Bible, kde je snaha o doslovnost mnohem větší i ve staré angličtině. Korpus tedy sestává z příkladů ze čtyř historických překladů Boethia⁸⁶ (zhruba 20% dat) a z příkladů ze čtyř historických překladů Bible⁸⁷ (zbývajících 80% dat). Překlady reprezentují jednotlivá období jazykového vývoje, tedy starou, střední, ranně moderní a moderní angličtinu.